

Avskjutningsrapportering

Västmanland

Tillförlitlig avskjutningsstatistik, som är jämförbar över tid, är en av grundstenarna i en faktabaserad viltförvaltning. Ett stort tack riktas till er jägare och jaktlag som bidragit genom att skicka in uppgifter om fällt vilt.

Foto: Madeleine Lewander

Avskjutningsrapport: 1 juli 2018 - 30 juni 2019

Jägaren lämnar sina skottlistor till den i jaktlaget som ansvarar för rapporteringen, vilken i sin tur sammanställer alltihop och gör en enda rapport för hela jaktlaget. Möjlighet finns nu också för jaktlagets medlemmar att använda en app kopplad till Viltdata. Varje jaktlag i Viltdata har en unik jaktlagsnyckel för ändamålet. För mer information och statistik se www.viltdata.se

Svenska Jägareförbundet har sammanställt avskjutningsstatistik sedan 1939. Jägarkårens rapportering gör det möjligt att följa viltstammarnas tillstånd och utveckling, den är ett viktigt underlag i den lokala och regionala viltförvaltningen.

Inrapporterade uppgifter för enskilda områden särredovisas inte – de utgör endast underlag för skattning av avskjutningen och en beräkning av viltstammarnas utveckling på jaktvårdskrets- och länsnivå.

På www.viltdata.se finns all avskjutningsstatistik samlad där intresserade kan se och hämta önskade uppgifter.

Västmanland

Antalet fällt vilt varierar mellan åren och avskjutning statistiken speglar också väl hur viltstammarna utvecklas. Detta då jägarna jagar rätt lika mellan åren. Detta är ett viktigt argument för att visa att jakten är viktig.

Rapporteringen av avskjutningsstatistik i Västmanlands län har varit hög, så även 2018-2019 med 59% rapporteringsgrad och alla kretsar över 30%. Detta gör att statistiken är mycket tillförlitlig för länet. Mest noterbart är att antalet fällda vildsvin minskar i länet och rapporter gör också gällande att skador av vildsvin har minskat. Antalet fällda kronhjortar fortsätter att öka och fälls över allt större geografiska områden.

Avskjutningsstatistiken som presenteras i denna rapport gäller allt vilt utom viltslag som skall rapporteras till myndighet.

Foto: Lars Björk

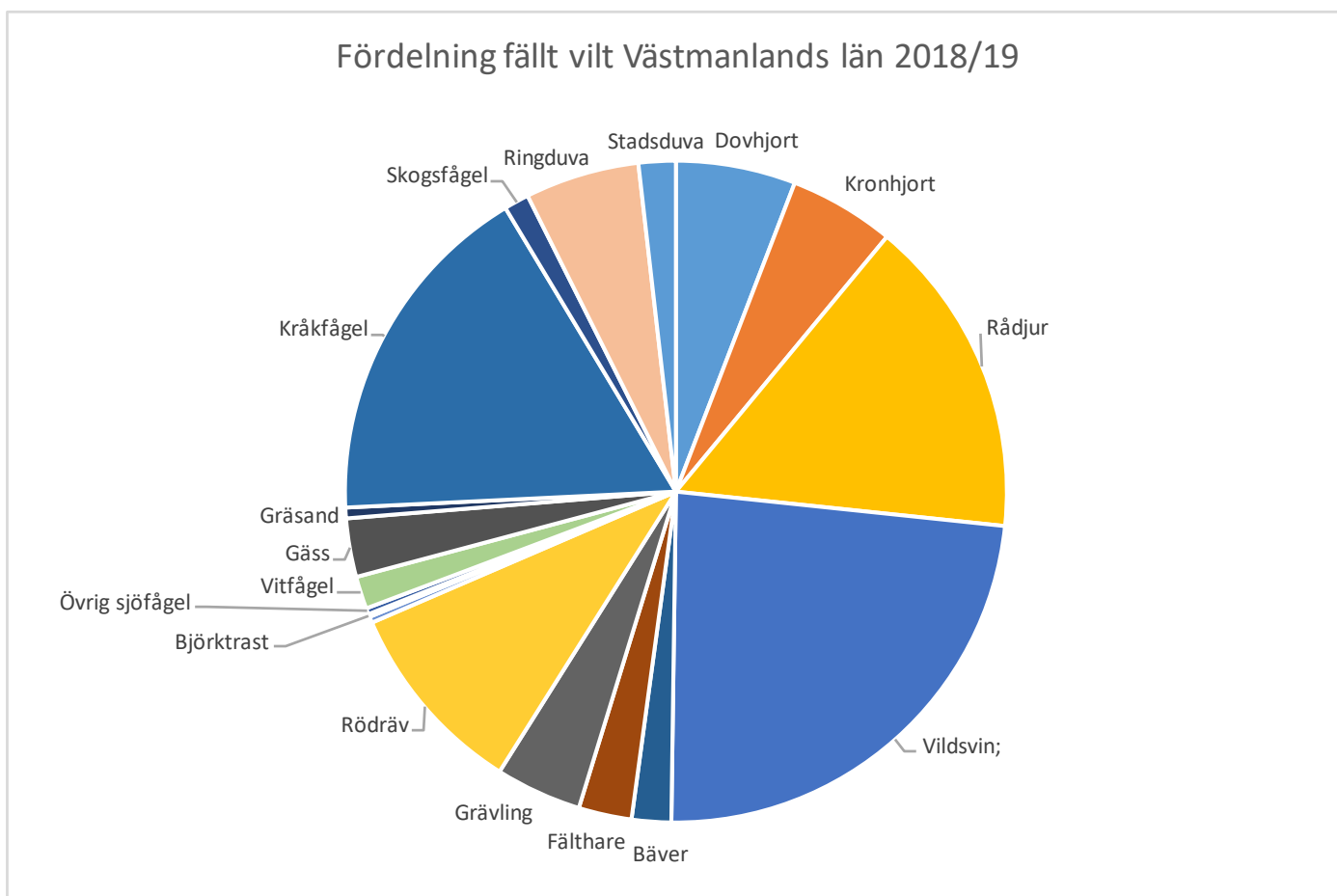

Jaktens mångfald inom Västmanlands län

Inom Västmanlands län fålls årligen en stor mängd olika viltarter. Antalet fållda av respektive art varierar mycket och beror på olika faktorer men tätheten är förstås en viktig faktor. Det är emellertid lika viktigt att rapportera antalet fållda individer oavsett om få eller många fålls.

När det kommer till fållt vilt förutom klövvilt så är det framförallt fågel som fålls. De arter som fålls i störst omfattning är kråkfågel, räv och ringduva. När det kommer till övriga däggdjur så är det framförallt grävling och fälthare som fållts under jaktåret 2018-2019. Vissa arter är det rätt stora skillnader mellan åren där det inte är populationstätheten som avspeglas utan att de har uppehållit sig på marker där de inte jagas eller har jagats, t.ex. gäss. Jordbruksområden där det för gässen finns en attraktiv gröda avgör var gässen vistas. Beroende av om det på dessa marker finns intresserade gåsjägare eller inte påverkar avskjutningens omfattning.

Fördelning fållt vilt Västmanlands län 2018/19

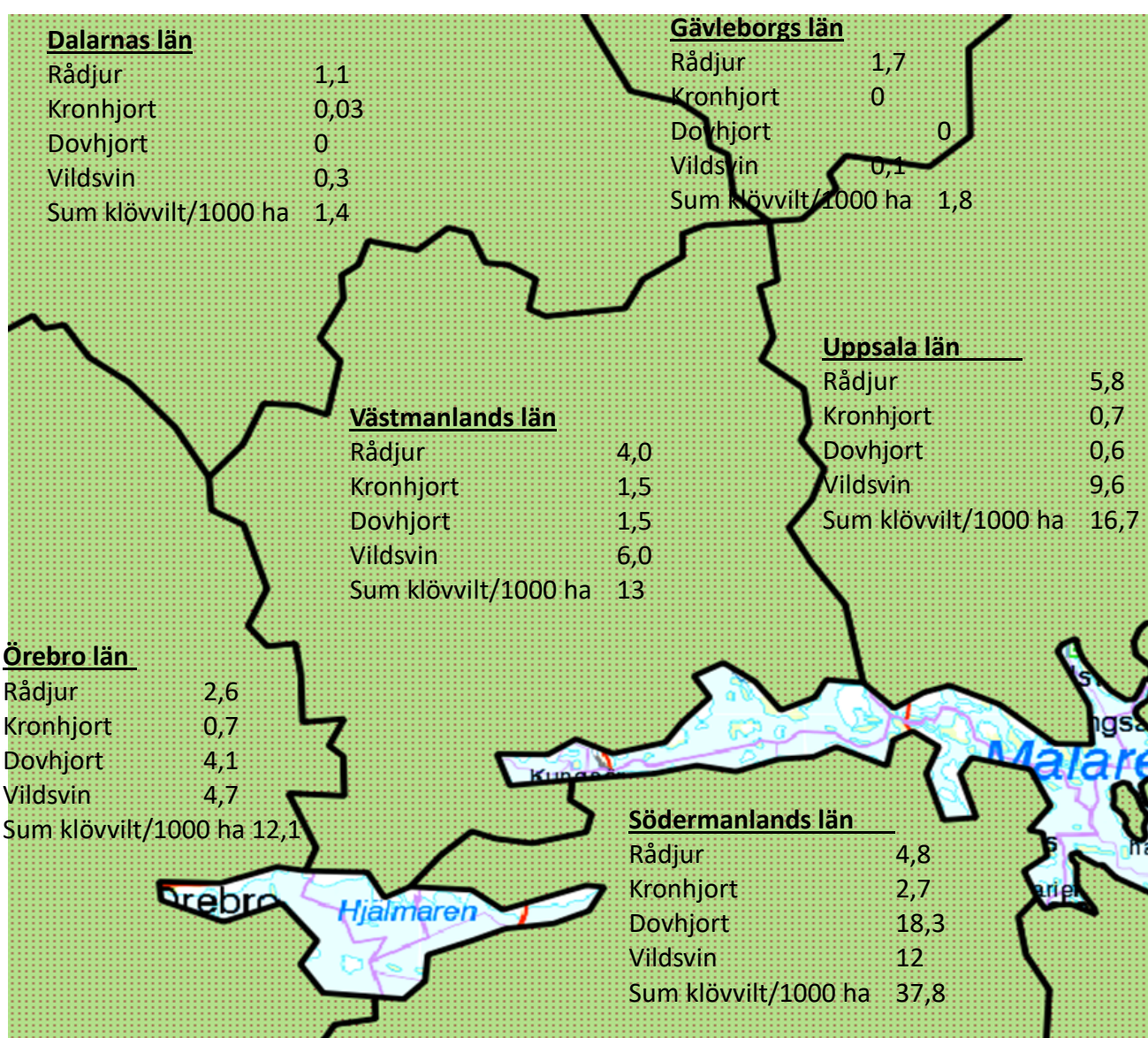

Avskjutning i jämförelse med angränsande län

Avskjutning klövvilt (ej älg) i Västmanlands och närliggande län 2018/ 2019

Det är stor variation i antalet fällda klövvilt inom Region Mitt. Under 2017/2018 fälldes flest klövvilt i Södermanlands och Stockholms län med 38 respektive 29,7 fällda klövvilt per 1000 hektar. Minst antal klövvilt fälldes i Dalarnas län, 1,4 klövvilt per 1000 ha.

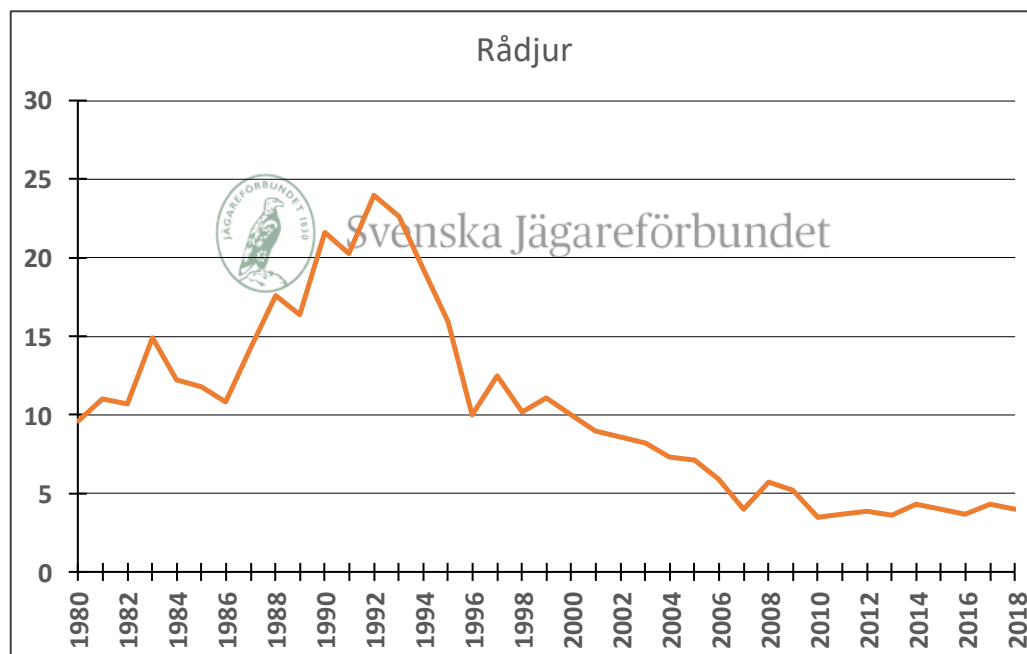
Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning.

Avskjutning av rådjur i Västmanlands län

Antalet fällda rådjur i länet ligger på samma nivå som det gjort de senaste 10 åren. Det är dock stora skillnader i länet där Arboga och Västerås faller flest per 1000 ha. Stammen verkar att ha stabiliserats på denna nivå, där nu också lodjur påverkar stammen i länet. I Skinnskatteberg, Fagersta –Norbergs och delar av Köping-Hallstahammar och Arboga-Kungsörs jaktvårdskretsar är det också etablerade vargrevir som påverkar i stor omfattning.

Figur. Avskjutningen av rådjur per 1000 hektar i Västmanlands län 1980-2018

Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning.

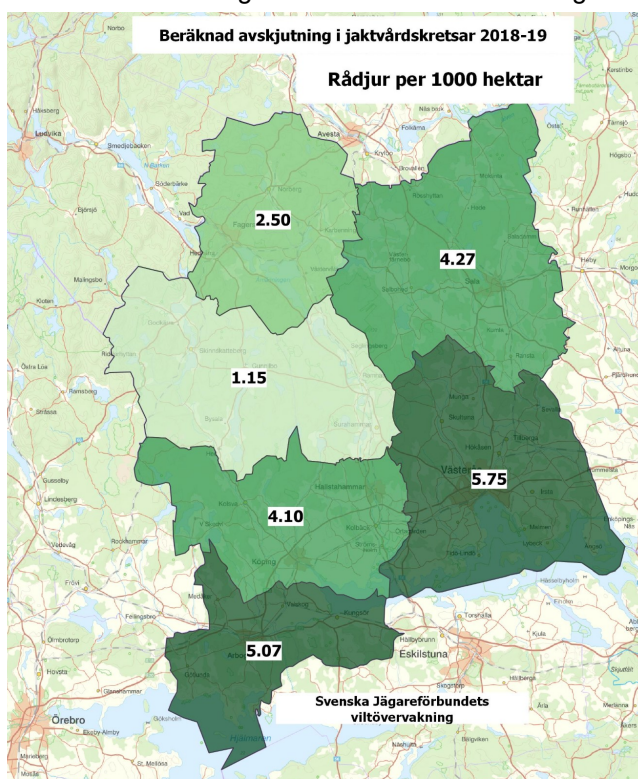
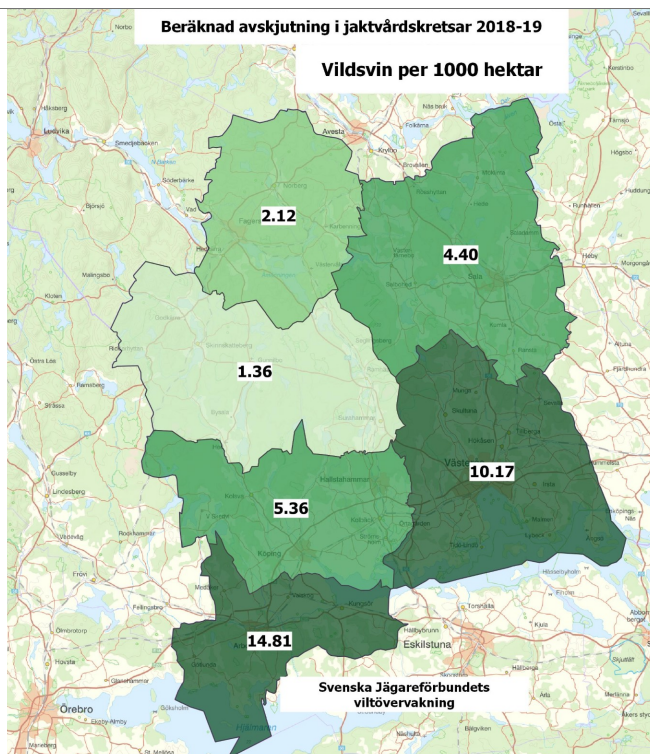

Bild. Antal fällda rådjur per 1000 ha och jaktvårdskrets Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning

Avskjutning av vildsvin i Västmanlands län

Antalet fällda vildsvin minskar något i länet trots att stammen ökar sitt utbredningsområde men det finns stora variationer både inom och mellan jaktvårdskretsar. Det kommer också samstämmiga rapporter om att skador på jordbruksgrödor förorsakade av vildsvin minskar. Detta även i de områden där vildsvinen varit etablerade under lång tid och i täta stammar. Det kan innebära att tidigare års avskjutning minskat stammen i dessa områden.

Figur. Avskjutningen av vildsvin per 1000 hektar i Västmanlands län 2000-2018

Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning.

Bild. Antal fällda vildsvin per 1000 ha och jaktvårdskrets Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning

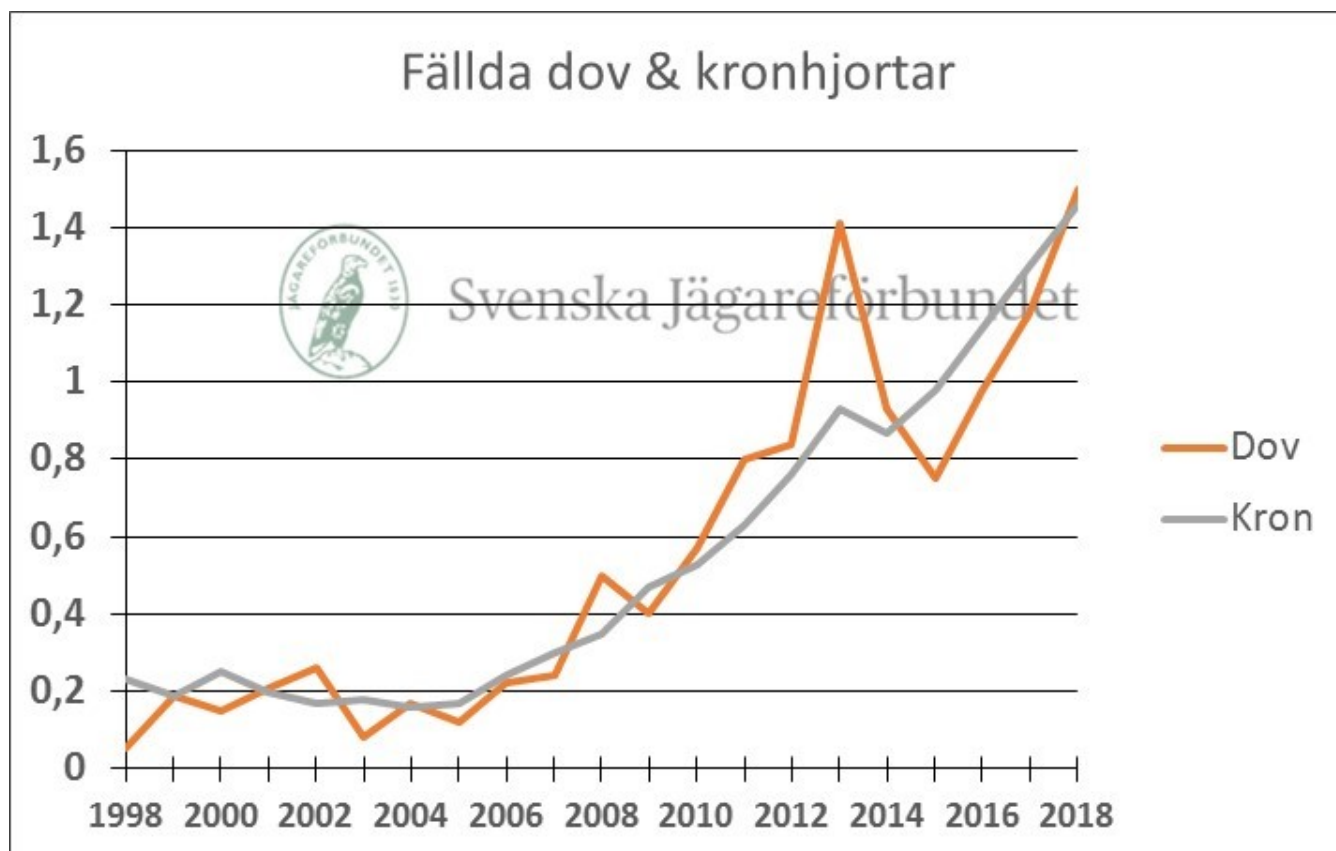
Avskjutning av kron-och dovhjort

Antalet fällda ökar i länet av både kron- och dovhjort. Den stora ökningen i kronhjortsstammen beror på att utbredningsområdet de senaste 15 åren ökat från delar av Västerås till att även omfatta hela Sala kommun och delar av Norberg och Fagersta kommun. Viltstängsel är en spridningsbarriär för kronviltet. Även i i Arboga har utbredningsområdet ökat från en del av Arboga till hela Arboga och hela Kungsör. Etableringen i västra delen av Köping och Arboga kommuner norr om E 18 fortsätter där nu avskjutningen ökar. Andelen handjur bör ligga på max 25% för att det ska finnas kapitala hjortar kvar efter jakten men tendensen är att andelen handjur ökar i avskjutningen vilket inte är bra.

Dovhjorten ökar sitt utbredningsområde långsamt och den ökande avskjutningen beror främst på ökad täthet där de redan finns etablerade.

I antal fälldes det 680 kronhjortar i länet föregående säsong och dovhjort 563.

När det gäller kronhjort är avskjutningen hämtad från kronhjortsskötselområdenas rapportering till länsstyrelsen.

Figur. Avskjutningen av dovhjort per 1000 hektar i Västmanlands län 1998-2018 Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning. Avskjutningen av kronhjort per 1000 hektar är hämtad från kronhjortsskötselområdenas rapportering till länsstyrelsen.

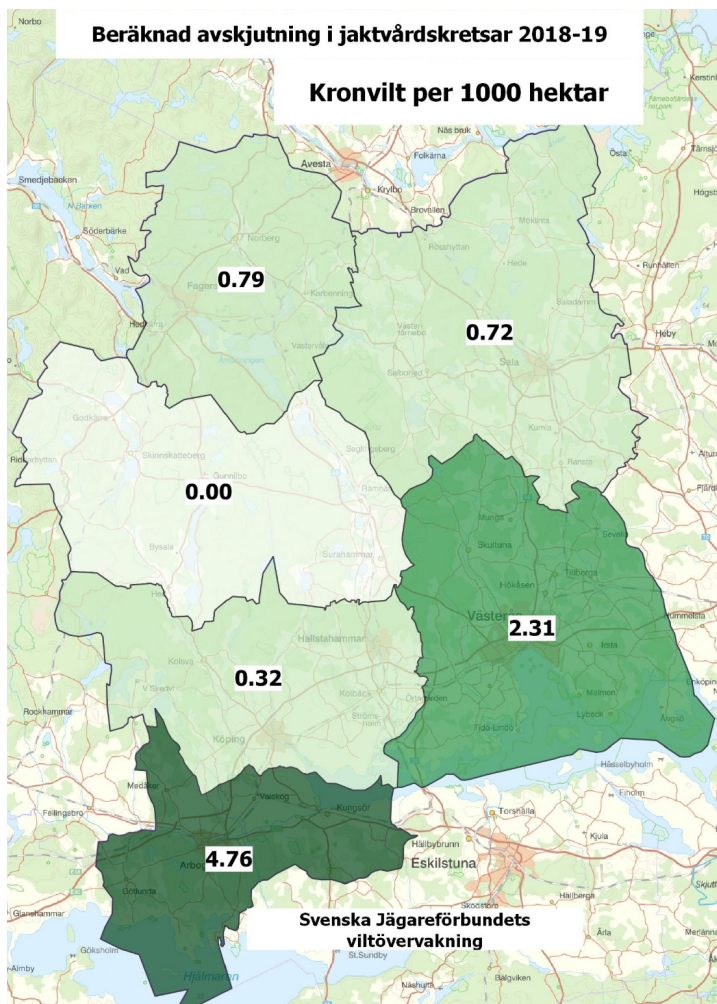

Bild. Antal fällda kronvilt per 1000 ha och jaktvårdskrets Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning

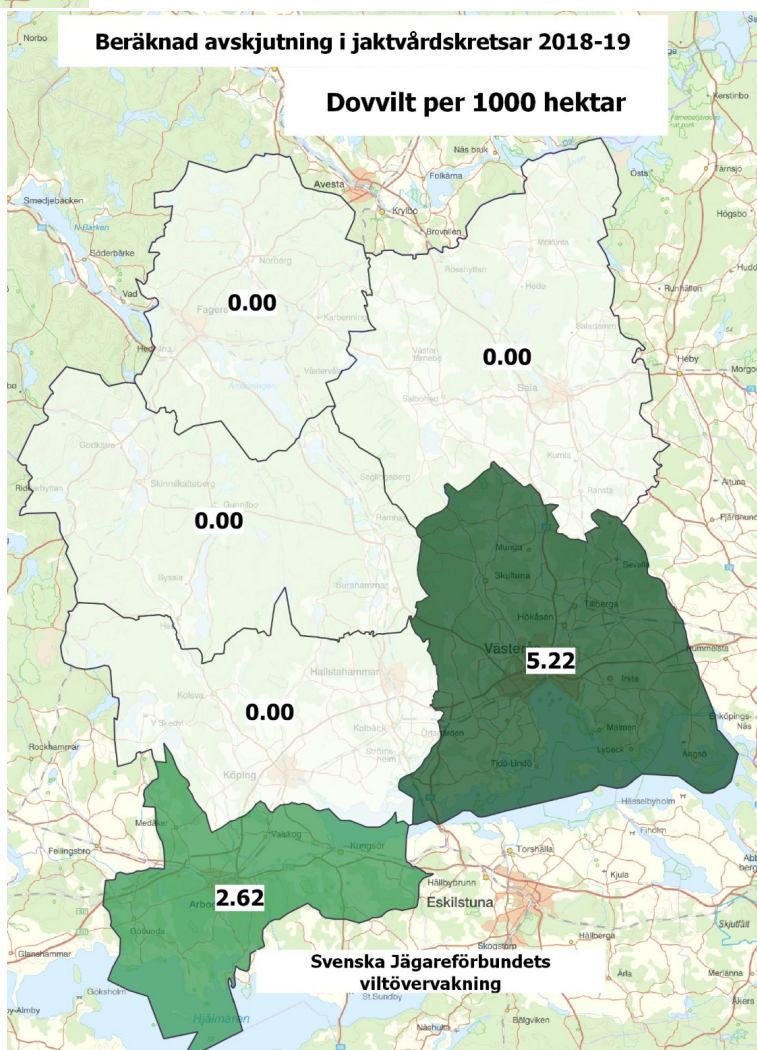

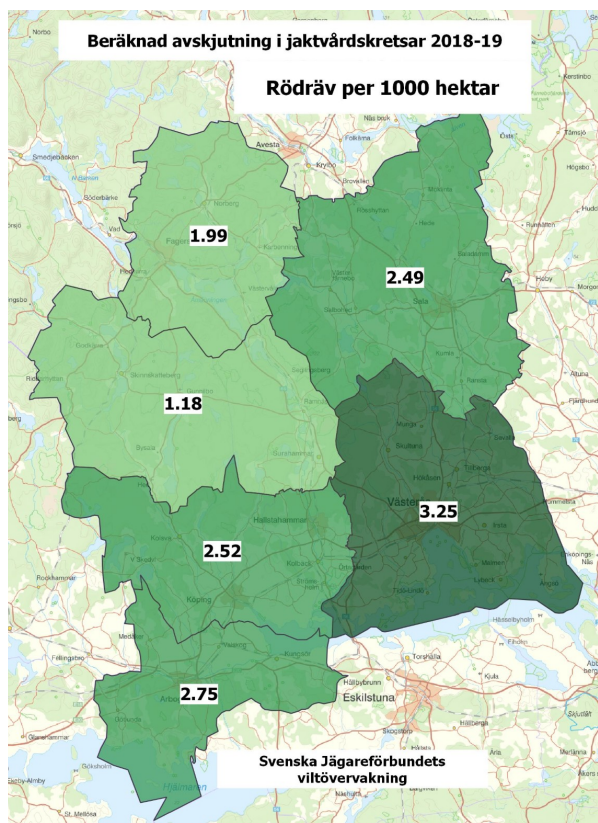
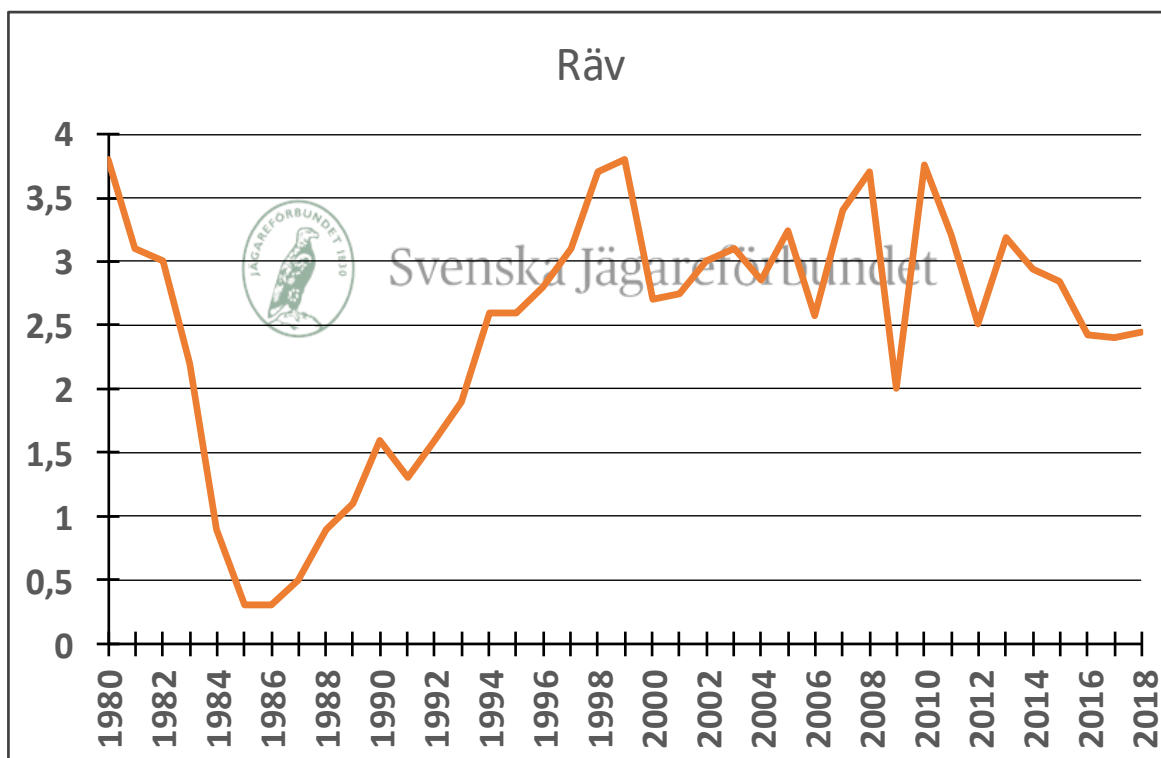
Bild. Antal fällda dovilt per 1000 ha och jaktvårdskrets Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning

Avskjutning av fällda rödrävar

De senaste åren har antalet fällda rävar stabiliserats på 2,5—3 rävar per 1000 ha för länet. Det är en relativt stor variation i avskjutning mellan kretsarna i länet, 1,18—3,25/1000ha.

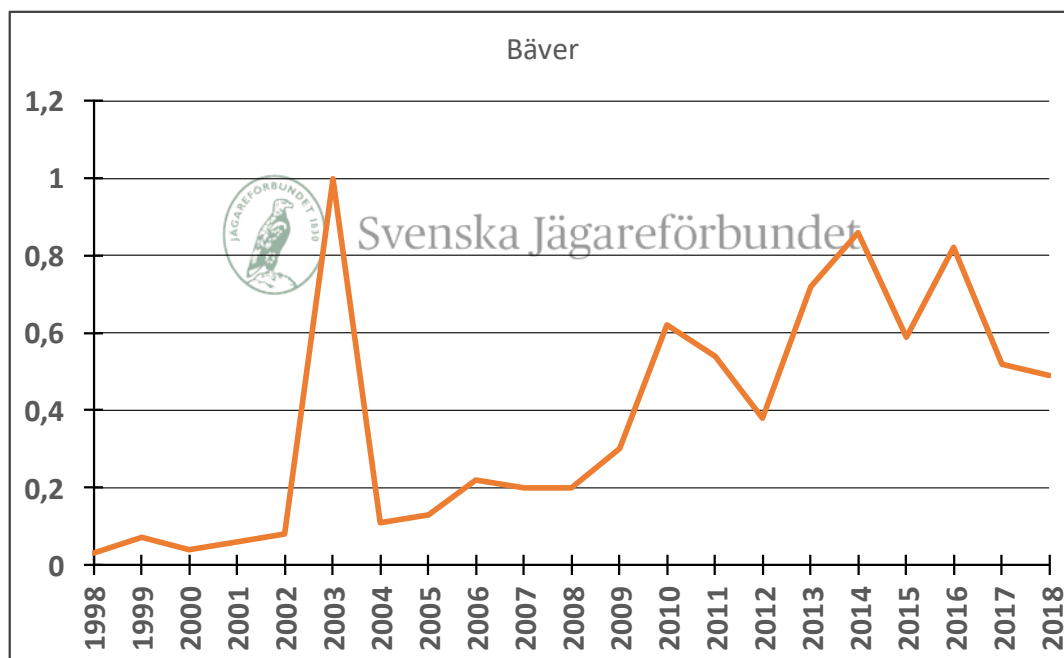

Figur. Avskjutningen av rödräv per 1000 ha i Västmanlands län 2000-2018 Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning.

Bild. Antal fällda rödrävar per 1000 ha och jaktvårdskrets Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning

Avskjutning av bäver

Bäverstammen täcker idag hela länet där det finns miljöer som passar för dem. I östra delen av länet är det ett landskap med relativt få rinnande vattendrag och i det öppna jordbrukslandskapet förekommer obefintligt med trädarter som bävern äter.

Figur. Avskjutningen av bäver per 1000 ha i Västmanlands län 1998-2018 Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning

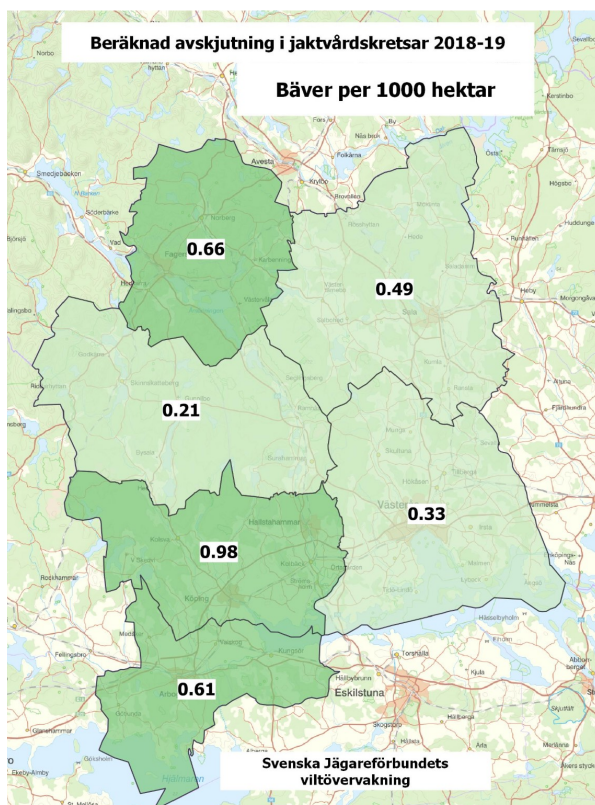

Bild. Antal fällda bävvar per 1000 ha och jaktvårdslokaler Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning

Viktigt att rapportera avskjutningen

Den skattade avskjutningen i länet och lokala jaktvårdskretsar som presenterats i denna rapport beräknas med hjälp av den avskjutning som jaktlagen rapporterat. Rapporteringen är frivillig, endast jaktlag som själva vill bidra med data deltar.

De jaktlag som rapporterar meddelar också sin jaktmarksareal. Den rapporterade arealen i varje jaktvårdskrets summeras och då erhålls täckningsgraden i rapporteringen för den aktuella jaktvårdskretsens.

Vid skattningen av avskjutningen används täckningsgraden som omräkningsfaktor. Beräkningen görs i varje enskild jaktvårdskrets för att på bästa sätt säkerställa likartade vildnadsförhållanden. Den skattade avskjutningen per jaktvårdskrets summeras till länsvis respektive nationell avskjutning.

För att erhålla bra kvalitet på skattningen bör hög rapporteringsgrad eftersträvas i varje enskild jaktvårdskrets.

Västmanlands län 2018/2019

Täckningsgraden för hela länet ligger på 59 % vilket är mycket bra. **Jägarna och jaktlagen ska ha ett stort tack** för sin insats med rapporteringen. Täckningsgraden för jaktvårdskretsarna i Västmanlands län varierar mellan 35-82 %. Inför kommande år är det viktigt att vi arbetar för att bibehålla den goda viljan rapportera fällt vilt, inom några kretsar är ambitionen att öka andelen areal som rapporterar. Svenska Jägareförbundets målsättning är att nå en täckningsgrad om 30 % i länets alla kretsar. Med den höga rapporteringsgraden har vi i Västmanlands län är det en mycket tillförlitlig avskjutningsstatistik som redovisas i denna rapport. Mer information och även avskjutningsstatistik på kretsnivå för olika arter finns på www.viltdata.se.

Figur. Rapporteringsgrad per jaktvårdskrets 2018/2019. Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning.

Svenska Jägareförbundet är en folkrörelse med drygt 155 000 medlemmar som är organiserade i 22 till förbundet anslutna länsjaktvårdsföreningar. Förbundet bildades 1830 i syfte att rädda viltstammarna samt att främja en långsiktigt hållbar jakt. Svenska Jägareförbundet verkar utifrån en stor respekt för viltet, naturen, människan och samhället som kan sammanfattas i orden hänsyn och balans. Förbundet har även ett jakt- och viltvårdsuppdrag av regeringen att leda delar av den praktiska jakten och viltvården i Sverige.

Foto: Oscar Lindvall

Länsansvarig Jaktvårdskonsulent

Lars Björk

lars.bjork@jagareforbundet.se